

10. marts 2021

BRUTTOSKATTEORDNINGEN FOR FORSKERE OG NØGLEMEDARBEJDERE BLIVER MERE OG MERE POPULÆR

Analyse udarbejdet af
Cheføkonom Jens Hjarsbech

Partnerskab for Bæredygtig Globalisering

Axcelfuture, Carlsbergfondet, DSV Panalpina A/S, Grundfos, Landbrug & Fødevarer, Lundbeckfonden og Pandora

AXCELFUTURE
ERHVERVSLIVETS TÆNKETANK

HOVEDKONKLUSIONER

- For at gøre det nemmere at tiltrække udenlandske forskere og nøglemedarbejdere til Danmark blev bruttoskatteordningen for forskere og nøglemedarbejdere – den såkaldte forskerskatteordning – indført i 1992. Ordningen giver en betydelig skattefordel for hhv. udenlandske forskere og nøglemedarbejdere under visse betingelser i op til syv år.
- Forskere er personer, der udfører forskningsarbejde, og som har en forskningsmæssig uddannelse på minimum ph.d.-niveau. Nøglemedarbejdere er medarbejdere, der modtager en løn, der opfylder vederlagskravet på 65.100 kr.
- På trods af den daglige betegnelse "forskerskatteordningen" bliver den hovedsageligt benyttet til at tiltrække nøglemedarbejdere.
- Antallet af nøglemedarbejdere på ordningen er steget fra 1.550 i 2001 til 4.653 i 2019, en stigning på 200 pct. på de 18 år. Antallet af forskere på ordningen er steget fra 647 i 2001 til 3.046 i 2019, hvilket er en stigning på 371 pct. Samlet set har der altså været en stigning på hele 5.502 personer på ordningen fra 2001 til 2019, svarende til 250 pct.
- 2020 vil sandsynligvis vise et fald i brugen af ordningen, da indrejserestriktionerne pga. coronakrisen vil have gjort det vanskeligt at ansætte nye udenlandske forskere og nøglemedarbejdere. Dette må forventes at være midlertidigt.
- Ordningen er benyttet bredt i det danske erhvervsliv, men særligt inden for undervisningen er den populær – en tredjedel af alle ansatte på ordningen arbejder i denne branche. Det er ikke overraskende, da ordningens ene ben er målrettet forskere, hvorfor universiteterne og andre forskningsinstitutioner er oplagte brugere af ordningen. Ud over uddannelsesbranchen ligger både fremstillingsindustrien og finanssektoren højt på listen over, hvor medarbejderne arbejder.
- Branchen "kultur, forlystelser og sport" har kun 184 ansatte på ordningen. Der er altså ikke meget hold i den populære fortælling om, at ordningen mest bruges til at lokke danske fodboldspillere hjem til superligaen efter endt udenlandseventyr.
- Ordningen benyttes særligt af personer fra vores nabolande Storbritannien, Tyskland og Sverige, hvorfra næsten en tredjedel i 2019 kom. Også personer fra USA, Indien og Kina ligger højt på listen. Ordningen blev benyttet af 435 danskere i 2019 – dvs. danskere, der har været ude af landet i 10 år eller mere før ansættelsen på ordningen.
- Udlændinge, der kommer til Danmark for at arbejde, bidrager positivt til den danske økonomi gennem arbejdsudbud til gavn for virksomhederne og gennem skattebetalinger til gavn for de offentlige kasser. Derfor bør det også være nemmere for virksomheder at tiltrække nøglemedarbejdere gennem ordningen ved fx at sænke indkomstgrænsen og udvide ordningen fra 7 til 10 år.

TREDOBLING AF NØGLEMEDARBEJDERE SIDEN 2001

Samfundsgevinsterne ved, at vi som land kan tiltrække skarpe hoveder og lysende talenter er store – både for virksomheder og for statskassen. Mens adgangen til at arbejde i Danmark for udlændinge uden for EU er begrænset af en række ordninger, er der også ordninger, der er designet til at tiltrække bestemte typer arbejdskraft. Bruttoskatteordningen for forskere og nøglemedarbejdere – ofte lidt misvisende kaldet forskerskatteordningen – er en sådan ordning, der har til formål at tiltrække forskere og nøglemedarbejdere til danske universiteter og virksomheder gennem en lempelig beskatning i op til syv år.

Ordningen omfatter både nøglemedarbejdere og forskere, som rekrutteres i udlandet og ansættes i en dansk virksomhed eller ved en forskningsinstitution.¹ Forskere er personer, der udfører forskningsarbejde, og som har en forskningsmæssig uddannelse på minimum ph.d.-niveau. Nøglemedarbejdere er medarbejdere, der modtager en løn, der opfylder vederlagskravet på 65.100 kr. (se også boksen til sidst i analysen).

Selvom ordningen i folkemunde går under navnet "forskerskatteordningen", er der faktisk flest personer på nøglemedarbejderdelen, jf. figur 1. Antallet af nøglemedarbejdere er steget fra 1.550 i 2001 til 4.653 i 2019, svarende til en stigning på 200 pct. på de 18 år. Antallet af forskere på ordningen er steget fra 647 i 2001 til 3.046 i 2019, hvilket er en stigning på 371 pct. Samlet set har der altså været en stigning på hele 5.502 personer fra 2001 til 2019, hvor der var 7.699 personer på ordningen. Det svarer til en stigning på 250 pct.

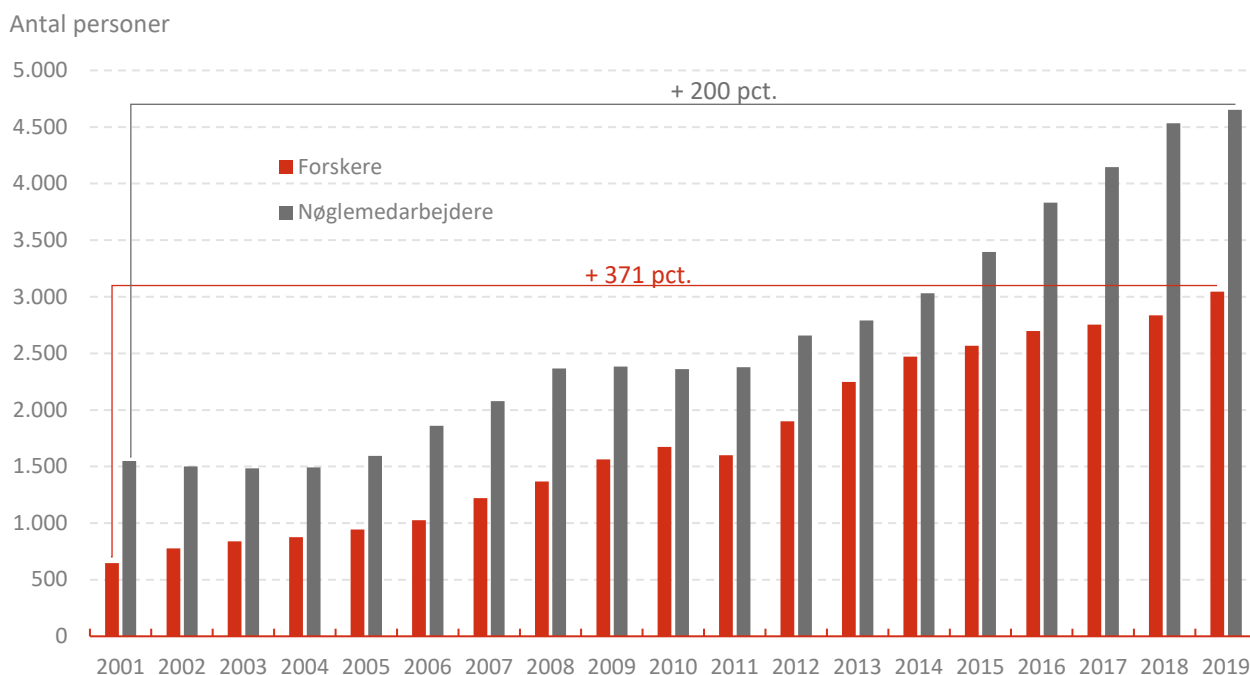
Med andre ord er ordningens popularitet steget støt gennem flere år. Som figur 1 også viser, har det særligt været i årene med højkonjunktur forud for finanskrisen, og så igen efter finanskrisen, at populariteten har været stigende.

Der er desværre ikke data for 2020 endnu, så det er for tidligt at vurdere, om coronakrisen får samme effekt som finanskrisen. Indrejserestriktionerne i årets løb vil have gjort det mere vanskeligt at ansætte nye personer på ordningen. Omvendt er coronakrisen efter alt at dømme mere kortvarig end finanskrisen, hvorfor denne effekt også må forventes at være kortvarig. Den kan dog stadig trække ind i 2021 også, hvor året som bekendt er begyndt med nedlukning og rejserestriktioner.

---

¹ [Bruttoskatteordningen for forskere og nøglemedarbejdere - fakta og statistik | Skatteministeriet \(skm.dk\)](#)

FIGUR 1: TREDOBLING AF NØGLEMEDARBEJDERE SIDEN 2001

Kilde: Skatteministeriet.

Note: Antal personer på Bruttonskatteordningen for forskere og nøglemedarbejdere. Ordningen blev indført i 1992, men Skatteministeriet opgør kun antallet af personer på ordningen fra og med 2001.

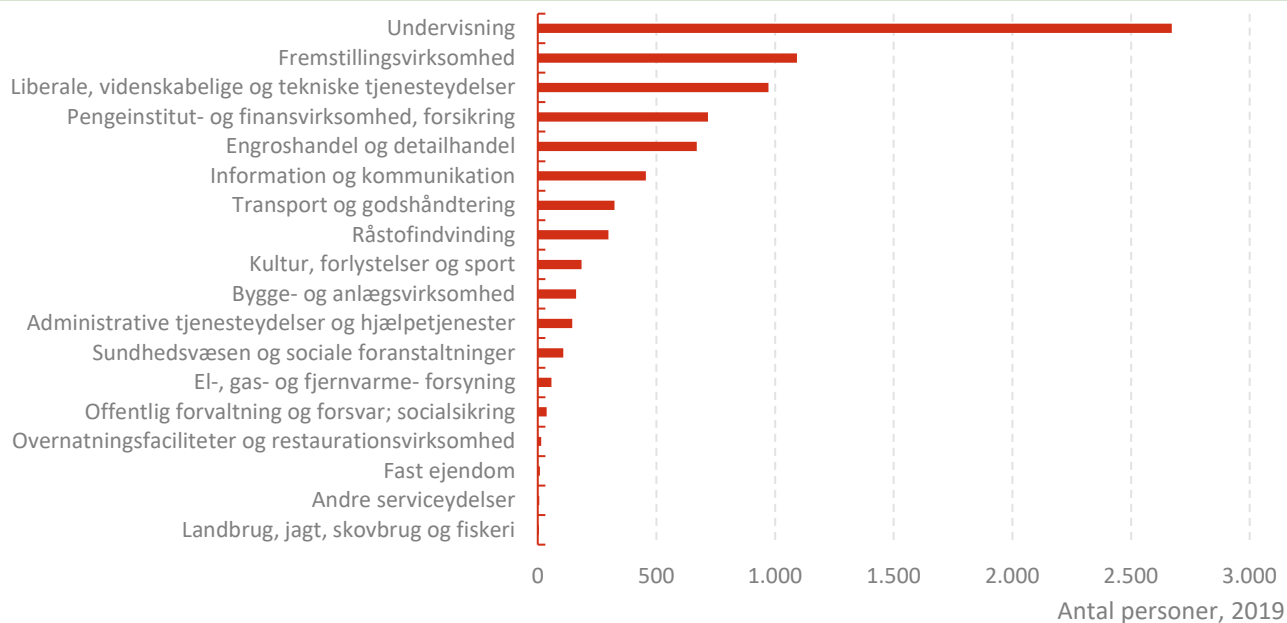
SÆRLIGT INDUSTRIEN OG FINANSSEKTOREN BENYTTER ORDNINGEN – UD OVER UNIVERSITETERNE

Ordningen er benyttet bredt i det danske erhvervsliv, men særligt inden for undervisningen er den populær – en tredjedel af alle ansatte på ordningen arbejder i denne branche, jf. figur 2. Det er ikke overraskende, da ordningens ene ben er målrettet forskere, hvorfor universiteterne og andre forskningsinstitutioner er oplagte benyttede af ordningen. Det er desværre ikke muligt at opdele branchefordelingen efter, om personerne er ansat under forskerdelen eller nøglemedarbejderdelen.

Ser vi bort fra uddannelsesbranchen, ligger både fremstillingsindustrien og finanssektoren højt på listen over, hvor medarbejderne arbejder, tæt efterfulgt af handelsbranchen. Der kan være forskellige årsager til, hvorfor de enkelte virksomheder benytter ordningen. For nogle vil det være for at kunne tiltrække højt specialiserede medarbejdere med specifikke kompetencer, der ikke er let tilgængelig i Danmark. For andre vil det være for at kunne tiltrække globale lederkompetencer. Begge dele kræver høje lønninger, der for den danske virksomheds side ville være svære at matche i den internationale konkurrence uden de gunstige skatteordninger, der holder før-skat lønudgifterne for virksomhederne nede, mens efter-skat indkomsterne for medarbejderne er konkurrencedygtige med andre lande.

Det kan i parentes bemærkes, at branchen "kultur, forlystelser og sport" kun har 184 ansatte på ordningen. Der er altså ikke meget hold i den populære fortælling om, at ordningen mest bruges til at lokke danske fodboldspillere hjem til superligaen efter endt udenlandseventyr.

FIGUR 2: UD OVER I UNDERVISNING ER DER SÆRLIGT ANSAT MANGE INDEN FOR INDUSTRIEN OG FINANSSEKTOREN

Kilde: Skatteministeriet.

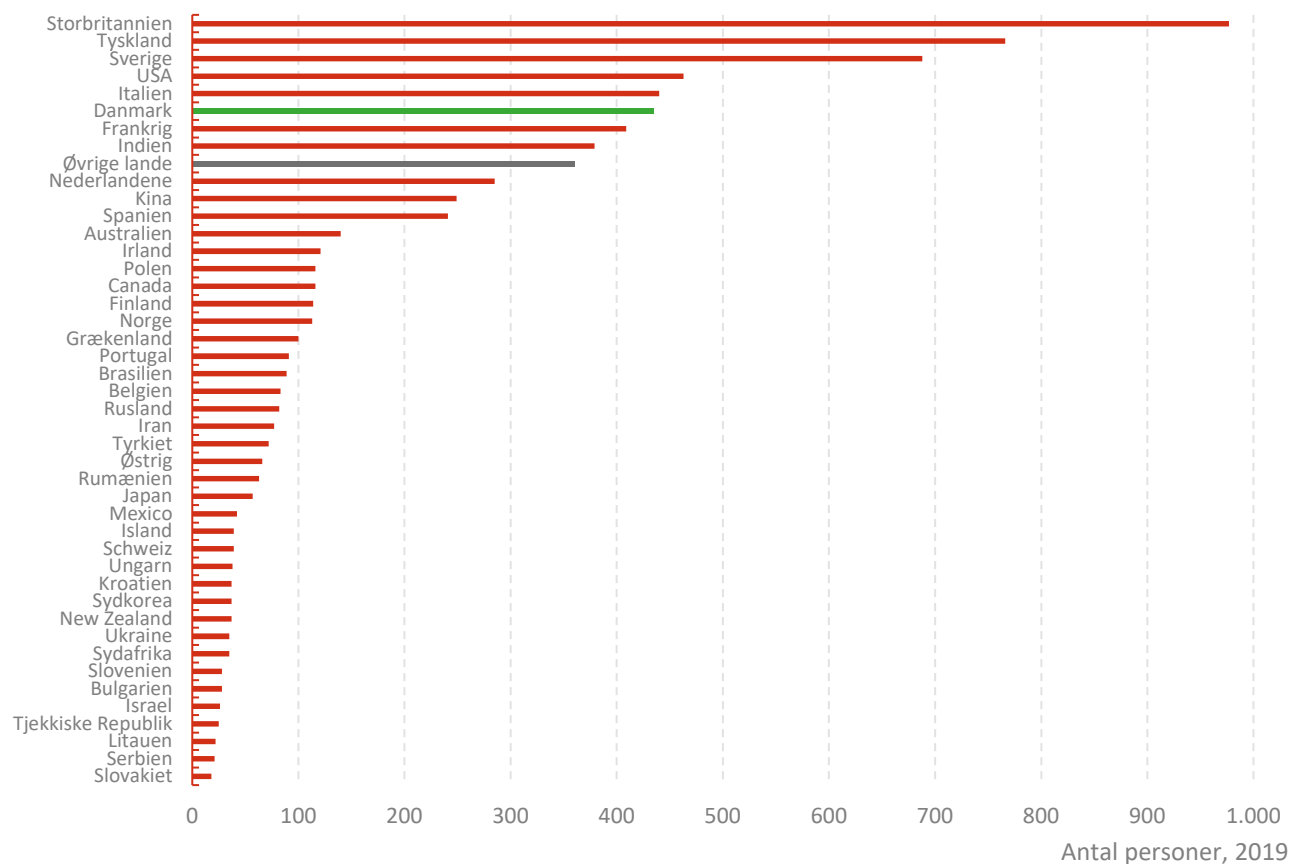
Note: Antal personer på Bruttoskatteordningen for forskere og nøglemedarbejdere. Skatteministeriets opgørelse tillader ikke at opdele branchetallene i forskere og nøglemedarbejdere.

FLEST BRITER, MEN OGSÅ EN DEL DANSKERE, BENYTTER ORDNINGEN

Ordningen benyttes særligt af personer fra vores nabolande Storbritannien, Tyskland og Sverige, hvorfra næsten en tredjedel i 2019 kom, jf. figur 3. Ordningen blev også benyttet af 435 danskere i 2019 – dvs. danskere, der har været ude af landet i 10 år eller mere før ansættelsen på ordningen.

Men selvom det særligt er europæiske statsborgere, der er ansat på ordningen, er den alligevel med til at tiltrække global arbejdskraft. Både personer fra USA, Indien og Kina ligger højt på listen.

FIGUR 3: BRITER, TYSKERE OG SVENSKERE ER DE FLITTIGSTE BRUGERE AF ORDNINGEN

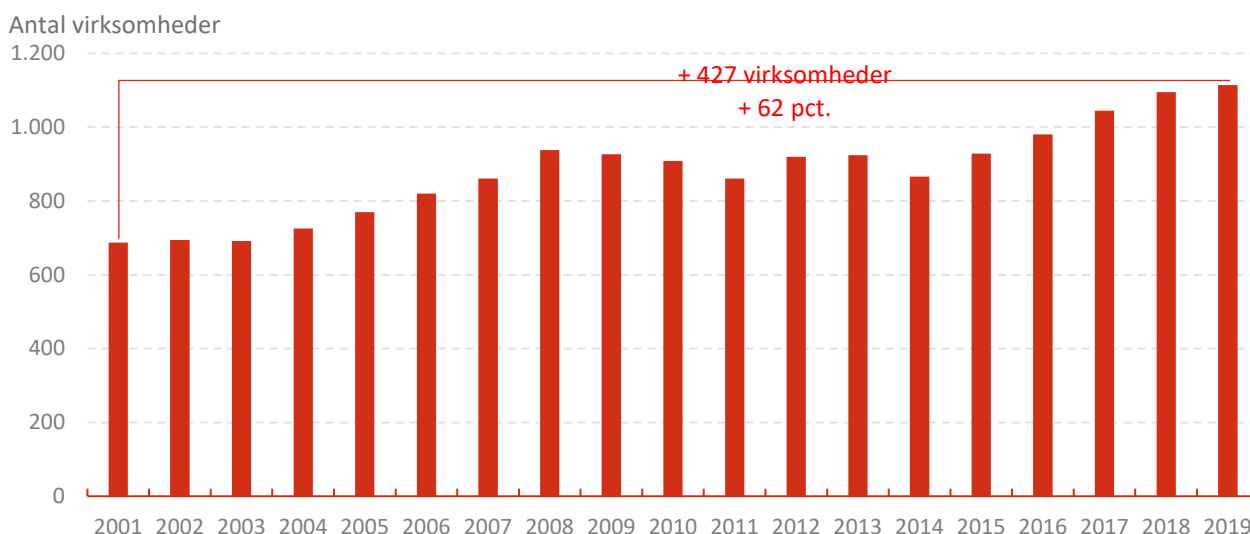
Kilde: Skatteministeriet.

Note: Antal personer på Bruttoindkomstordningen for forskere og nøglemedarbejdere. Skatteministeriets opgørelse tillader ikke at opdele landetallene i forskere og nøglemedarbejdere.

FLERE OG FLERE VIRKSOMHEDER BENYTTET ORDNINGEN

Ordningen er ikke bare blevet mere populær for de virksomheder, der tidligere har benyttet ordningen. Siden 2001 er antallet af virksomheder, der benytter ordningen, steget med 62 pct. fra 687 til 1.114 i 2019. Stigningen er dog mindre end stigningen i antal personer på ordningen. Det betyder, at mens der i gennemsnit var godt 3 personer ansat på ordningen blandt de virksomheder, der benyttede den i 2001, var der i 2019 gennemsnitligt knap 7 personer. Med andre ord er ordningen også steget i værdi for de virksomheder, der i forvejen har brugt den.

FIGUR 4: FLERE OG FLERE VIRKSOMHEDER BENYTTET ORDNINGEN

Kilde: Skatteministeriet.

Note: Opgørelsen viser antallet af virksomheder, der benytter Bruttoskatteordningen for forskere og nøglemedarbejdere, enten ved at have forskere eller nøglemedarbejdere ansat.

Flest handelsvirksomheder benytter ordningen, jf. figur 5. Undervisningsbranchen ligger lavt i denne opgørelse, hvilket naturligvis afspejler det begrænsede antal universiteter i Danmark. Når kun 12 institutioner i den branche benyttede ordningen i 2019, betyder det, at der i gennemsnit er knap 223 personer ansat på ordningen pr. undervisningsinstitution. Alle andre brancher har mellem 1 og 10 personer ansat på ordningen – blandt virksomheder, der benytter ordningen – på nær råstofindvinding, der har 21 personer ansat i gennemsnit.

FIGUR 5: FLEST VIRKSOMHEDER INDEN FOR HANDEL BENYTTET ORDNINGEN

Kilde: Skatteministeriet.

Note: Opgørelsen viser antallet af virksomheder, der benytter Bruttoskatteordningen for forskere og nøglemedarbejdere, enten ved at have forskere eller nøglemedarbejdere ansat. For forsynings- og landbrugsbrancherne er der færre end fem virksomheder, der benyttede ordningen.

HØJT BETALTE UDENLANDSKE MEDARBEJDERE ER EN GEVINST FOR VIRKSOMHEDER OG STATSKASSEN

Det er velkendt, at udlændinge, der kommer til Danmark for at arbejde, i gennemsnit bidrager positivt til den danske økonomi gennem arbejdsudbud til gavn for virksomhederne og gennem skattebetalinger til gavn for de offentlige kasser.² Og alt andet lige giver højere lønnede erhvervsindvandrere flere penge til de offentlige kasser.

Tænketaenken DEA undersøgte i 2016 specifikt, hvordan højtuddannede indvandrere bidrager til og trækker på de offentlige kasser.³ Studiet viste, at højtuddannede indvandrere i gennemsnit bidrog med 131.000 kr. netto til de offentlige kasser om året, og tager de en ægtefælle med, steg bidraget til knap 218.000 årligt. De positive bidrag kommer fra høje skattebetalinger samt et begrænset træk på offentlige tjenester og overførselsindkomster. Studiet viser også specifikt, at indvandrere på forskerordningen bidrager mere end andre højtuddannede indvandrere uden familie, selvom skatteprocenten på denne ordning er lavere. Det skyldes, at lønnen for personer på forskerskatteordningen typisk er højere end for andre indvandrere.

Muligheden for at tiltrække højtuddannede udlændinge kan gøres endnu bedre

Danske virksomheder er i skarp international konkurrence om de klogeste hoveder og de største talenter. Her har vi heldigvis meget at byde på gennem et velfungerende samfund, flade strukturer på arbejdspladsen og i samfundet, god "work/life-balance" og fleksibiliteten på arbejdspladserne. Men både de høje danske leveomkostninger og de høje danske skatter stiller danske virksomheder dårligere i konkurrencen. Den høje danske skat på høje indkomster er især en barriere for at tiltrække højtuddannede, der ikke kan ansættes på forskerordningen.

Axcelfuture har i projektet "Udenlandsk arbejdskraft – hvem, hvor og hvordan vi tiltrækker de rigtige" analyseret gevinsterne ved udenlandsk arbejdskraft i Danmark, og stillet forslag til, hvordan det kan blive nemmere for danske virksomheder at tiltrække de ønskede medarbejdere⁴, herunder specifikt også højtuddannede og højtlønnede medarbejdere:

- Indkomstgrænsen for nøglemedarbejdere i Bruttoskatteordningen for forskere og nøglemedarbejdere bør sænkes fra 65.100 kr. om måneden til 55.000 kr., og ordningen skal udvides fra 7 til 10 år. Ved at sænke grænsen bliver det nemmere for danske virksomheder at tiltrække højt specialiseret arbejdskraft. Samtidig øges tilknytningen til Danmark for både nøglemedarbejdere og forskere, når de ikke tilskyndes til at flytte ud igen pga. en langt højere beskatning efter få år. Dermed øges sandsynligheden for, at de forbliver i Danmark og bidrager til samfundet gennem flere år – også efter de 10 år.

---

² <https://axcelfuture.dk/s/udenlandsk-arbejdskraft-hvem-hvor-og-hvordan-vi-tiltrækker-de-rigtige-endelig.pdf>

³ DEA (2016). [Er Højtuddannede indvandrere en god forretning for Danmark?](#)

⁴ Se alle anbefalingerne her: <https://axcelfuture.dk/s/sammenfatning-og-anbefalinger-udenlandsk-arbejdskraft.pdf>

- Virksomheder skal desuden kunne få hjælp til at få kontakt til de rette medarbejdere gennem eksempelvis danske ambassader. Dette gælder særligt i Sydeuropa, hvor ledigheden blandt højtuddannede stadig er relativt høj.
- Endelig skal udlændinge i højere grad kunne bruge deres uddannelse i Danmark gennem øget gensidig anerkendelse af andre landes uddannelser.

Dette vil gøre Danmark mere konkurrencedygtig i konkurrencen om internationale talenter og kloge hoveder, samtidig med at velfærdssamfundet bevares.

BOKS 1: FAKTA OM BRUTTOSKATTEORDNINGEN FOR FORSKERE OG NØGLEMEDARBEJDERE

Den særlige bruttoskatteordning for udenlandske forskere og nøglemedarbejdere (forskerskatteordningen) indebærer, at udenlandske forskere og nøglemedarbejdere har mulighed for at opnå særligt gunstige skattemæssige vilkår ved arbejde i Danmark.

Ordningen blev indført i 1992 og er siden blevet ændret en del gange. Ordningen er udformet som en bruttoskatteordning med en skattesats, der fra 2011-2017 har været på 26 pct. og fra 2018 hæves til 27 pct. Inkl. AM-bidrag svarer det til 31,92 pct. frem til og med 2017 og 32,84 pct. fra 2018.

Ordningen kunne frem til og med 2017 anvendes i op til fem år. Fra 2018 er tidsbegrænsningen hævet til 7 år. For at være omfattet af den særlige gunstige skatteordning skal lønmodtageren opfylde en række krav.

Ordningen omfatter forskere og nøglemedarbejdere, som rekrutteres i udlandet og ansættes i en dansk virksomhed eller ved en forskningsinstitution. Forskere er personer, der udfører forskningsarbejde, og som har en forskningsmæssig uddannelse på minimum ph.d.-niveau. Nøglemedarbejdere er medarbejdere, der modtager en løn, der opfylder vederlagskravet, der i 2014 udgjorde 70.600 kr. efter fradrag af ATP. Vederlagskravet blev nedsat fra 2015, og i 2017 og 2018 udgør vederlagskravet 63.700 kr. hhv. 65.100 kr. (lønnen opgøres før fradrag af arbejdsmarkedsbidrag). For nøglemedarbejdere er der ingen uddannelseskra.

Derudover er der en række yderligere krav, som at lønmodtageren ikke inden for de seneste 10 år forud for ansættelsen må have været fuldt eller begrænset skattepligtig til Danmark. Lønmodtageren må desuden ikke inden for de seneste fem år forud for ansættelsen have haft direkte eller indirekte del i ledelsen, kontrollen med eller væsentlig indflydelse på den virksomhed, hvor vedkommende ansættes.

Kilde: Skatteministeriet.

KONTAKT
JENS HJARSBECH
CHEFØKONOM
TLF. 26 19 65 25
JH@AXCEFUTURE.DK